

II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil.

Določila za dirko na Vrhnikih.

Daljava 2400 metrov. Darila se bodo izplačala le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo . 30 gld.

Drugo „ . 20 gld.

Tretje „ . 10 gld.

Določila za dirko v Št. Jarneji.

Daljava 2000 metrov. Prvo darilo se bode izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo . 50 gld.

Drugo „ . 25 gld.

Tretje „ . 10 gld.

III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj eno leto lastnina kranjskega posestnika.

Določila za dirko na Vrhnikih.

Daljava 2400 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo . 25 gld.

Drugo „ . 15 gld.

Tretje „ . 10 gld.

Določila za dirko v Št. Jarneji.

Daljava 2000 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj.

Prvo darilo . 40 gld.

Drugo „ . 20 gld.

Tretje „ . 10 gld.

Udeležitev pri dirki je zglašiti pismeno ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu na Vrhnikih oziroma v Št. Jarneju.

Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1 gld. kot vstopnino.

Pri dirki veljavne določbe.

1. Razsojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki.

2. O vseh prepirih razsojujejo z večino glasov razsojevalci.

3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretlega leta naprej. To je dokazati z listkom, katerega je dobila konjeva mati pri oplemenitvi.

K III. dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj eno leto — od dneva dirke nazaj šteto — ne pretrgano v lasti kranjskega posestnika. To je dokazati z županskim potrdilom.

4. Kdor se ni zglašil v pravem času, ne sme priti s svojim konjem na dirjališče.

5. Ako se zglasijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa določila podpisanega odseka.

6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti.

7. Dovoljeno je kaki navzoči osebi precej dokazati, da kak konj nima pravice, po gorenjih določilih dirjati v kateri dirki.

8. Voz je vsakeršen dovoljen in za leto 1890. tudi bič (gajžla.)

9. Tekmovalci morajo biti na dirjališču, to je pol ure pred začetkom dirke. Tu je voznike naznaniti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride prepozno, ne sme tekmovali.

10. Razvrstitev dirjalcev določi žreb.

11. Vsak tekmovalec dirja sam za se, in za vsakega posebe se določi, koliko časa je dirjal.

12. Dovoljeno je vozniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi.

13. Tekmovalci, ki vsem določilom odsekovim ne ustreči, izključijo se od dirke.

14. Konja, ki med vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor med dvema zastavama (25 metrov) v galop, ali če pride v galopu na konec, izgubi pravico do darila. Z vsakim tekmovalcem se pelje član odbora kot priča.

15. Ugovore zaradi nepravilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu odboru.

V Ljubljani, 1. avgusta 1890.

Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe
kranjske.

Franc Povše, podpredsednik.

O brejih kobilah.

Z brejimi kobilami treba posebno skrbno ravnati, ker vsled napačnega ravnanja kobila rada povrže, ali je žrebe spačeno ali šibko, tako da ima vsekakor konjerejec škodo. Vsaka breja žival je veliko bolj občutljiva, zatoraj jej vnanji vplivi pa tudi hrana hitreje škodujejo nego nebrejim živalim.

Breja kobila lahko dela do enega meseca, predno se ožrebi, samo presiljevati se ne sme. Hrana mora biti zdrava in obilna, nikakor se breji kobili ne sme pokladati krma, katera provzroča grižo ali zaprtje. Proti koncu jej ni smeti dajati krme, ki potrebuje mnogo prostora, da ni žrebe prenatalnem v maternem telesu. Če se kobila nezmerno krmi, pa odebeli, zatoraj se teže ožrebi in ima manj mleka. Brejim kobilam je po štirikrat pokladati, da laže prebavljajo. Tudi jih ne smemo dolgo puščati v hlevu, ker potem jim otrpne organizem,

plod v telesu se povoljno ne razvija, in kobila se težko ožrebi.

Kdor noče z brejimi kobilami dosti skrbno in lepo ravnati, naj ne plemení, ker mu ni pričakovati ugodnega uspeha. Mnogi naši kmetje pa imajo od konjereje lepe dohodke, toraj jim bode koristno, da pomnijo naše besede in se ravnaio po njih, predno jih pouči škoda.

Razne reči.

* Vrtnice cveto dalj časa, če potrgaš polovico popkov, dokler so prav mladi. Tako boš imel dolgo ne le mnogo, temveč tudi popolnoma razvitih vrtnic.

* Preprosto sredstvo, s katerim se pospešuje gonjenje krav. V nemškem listu „Oekonom“ piše o tem neki kmetovalec sledeče: „Pred 25 leti nisem imel bika pri svojih kravah, ker mi je bil vedno drug na razpolaganje. Krave moje so bile dobro rejene in zelo mlečne. Gonili so jih na pašo. Minul je teden za tednom, pa nobena se ni gonila. Rabil sem različna znana sredstva, pa brez uspeha. In tedaj mi je znan kmetovalec nasvetoval to le: Dobodi sveže namolzenega mleka od kake krave, ki se goni, in ga daj kravi svoji kolikor moči svežega in gorkega. Smijal sem se temu svetu, pa vendar sem poskusil. Zvečer dali smo kravi mleka, in drugi dan se je že videl popoln uspeh. To sredstvo sem tudi pozneje rabil v podobnih slučajih in skoro vselej z uspehom. Ugovarjal bode morda kdo, da se je le slučajno pripetilo. To pa ni verjetno glede na mnogokratni uspeh. Naj le vsak sam poskusi, da se prepriča.

* Kako se obvaruje sir plesnobe? Da sir ne splesni, ugasi živega apna ter ga, kadar razpade, presej skozi gosto sito. S tem apnom potresi po vrhu sirove hlebce. Apno godi sir, brani, da ne postane tako brž črviv, in popolnoma odvrča plesnobo. Na ukus sirov pa apno ne upliva prav nič.

* Maža za konjska kopita. Vzemi po en funt voska, kolofonija, medu, terpentina in štiri funte svinjske masti. Vse to stopi v posodi in razstopini prilij funt lanenega olja. To tekočino mešaj, ko se hladi, da se vse sestavine enakomerno pomešajo. Ta maža pomaga, če pokajo kopita, ker kopito omeči in mu pospešuje rast.

* Kumarne peške namočene v petroleji. Veliko gredo sem posejal s kumarami, pa nobena ni ozelenela. Ko sem njivo preiskal — piše sodelavec „Oekonoma“ — videlo se je, da so vse peške izvotlili mrčesi. Vzel sem seme, kolikor ga mi je bilo ostalo, močil ga pol dne v petroleji in pocejal ga baš po istih mestih, koder poprej, in glej! v kratkem času je vse seme ozelenelo. Od tistih dob vselej kumarne peške, predno jih sejem, nekaj ur namakam v petroleji.

* Proti nagim polžem po zelenjakih je dobro navadne podstavke za cvetlične lonce v tla zakopati in jih, kadar se začne mračiti, 1 $\frac{1}{m}$ visoko napolniti s

pivom. Polži ljubijo pivo čez vse, zlezejo v podstavke in potonejo. Nekdo je samo z dvema podstavkoma pokončal 470 polžev na istem mestu in z malimi stroški.

* Rdeči fižol kot brajdna rastlina. Če hočemo pri brajdah, ograjah, plotovih, stenah itd. lepo združiti s koristnim, ni je primernejše rastline mimo fižola. Njegovi mnogobrojni rdeči ali beli svetovi so vselej pravi okras in se premene pozneje v velike in mesnate stroke, ki imajo dober okus, če tudi niso ravno tako slastni kakor stroki turškega fižola.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 168. Blagovolite sporočiti v „Novicah“, kako se dobiva macesново seme? (Ž. G. v L.)

Odgovor: Dobiva se seme iz macesnovih češarkov, kakor iz češarkov drugih jelovih dreves; gledati se mora le na to, da se ne devajo na prevroče peči sušiti, sicer bi izlezla smola iz njih, in bi se zasmolili, ne pa odprli. Po Koroškem in Tirolskem, koder potrebujejo veliko macesnovega semena, devajo češarke, predno jih postavijo na solnce ali na peč, v velike škafe v vodo, iz žleba tekočo, da se smola dobro odmoči. Macesново seme je podobno semenu črnega bora, le voglato je in nekoliko manjše. Pred sejanjem treba seme namakati 24 ur v vodi zavoljo debele kože; nato se mora precediti in posušiti toliko, da se ne sprijema. Seje pa se tako, kakor seme hojevo, le samo bolj redko.

Vprašanje 169. Ker mi lisice delajo veliko škodo rad bi jim s strupom zaudal, a ne vem, s katerim in kako. Prosim pouka. (Ž. G. v L.)

Odgovor: Lisicam je najboljšje zaudati s strihninom (ki se le v lekarni dobi z receptom zdravniškim), katerega se namaže na kos jeter. Paziti je, da druga žival ne more blizu.

Vprašanje 170. Imam gredo s šparglji, kateri so mi mnogo let dobro uspevali. Letos se je pa prikazal po rastlinah neki mrčes, ki mi dela mnogo škodo. Kako bi ga pregnal? (Fr. P. v Lj.)

Odgovor: Pred vsem bi nam morali ta mrčes popisati ter povedati, kakšno škodo in kako jo dela. Skoraj gotovo bode špargljeva muha (latinski *crioseris asparagi*). Škoduje muha in nje ličinke (črvi), katere samica v špargljeve glavice zalega. Pomoč proti nadležnežu je ogledavati špargelj, in sicer zjutraj prav za rano, vsekakor pa pred solncem. Takrat sede muhe prav mirno po špargljevih glavicah, zato jih je lahko obirati in tretí. Muha ima rdečo glavo, rdeči prsi in noge, hrbet je pa sivo zaprašen in nejasno progast. Samica ima dolgo, rjasto bodalce, s katerim jajca vsaja za luske na špargljeve glavice. Tudi krila so rjavkasto črna in belo lisasta. Te lise so popolnoma čiste in prozorne. Vrtnarji imajo za izvrstno sredstvo proti špargljevim muham pogosto škropljenje s takovo vodo.